

เปิดตำนาน... มงกุฏนางสาวไทย จากอดีตสู่ปัจจุบัน

นำเสนอเมื่อ : 20 ต.ค. 2552

เปิดตำนาน มงกุฏนางสาวไทย จากอดีตสู่ปัจจุบัน

กาลเวลาผันผ่านมากกว่า 7 ทศวรรษ สำหรับการประกวด "นางสาวไทย" เวทีอันทรงเกียรติของสาวงามที่เพียบพร้อมด้วยความงาม ความสามารถ และไม่วายยุคสมัยใด อีกหนึ่งสิ่งซึ่งงดงามและอยู่คู่เวทีและสาวงาม ก็คือ "มงกุฏ" รวงวัลอันเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความงดงาม ความสามารถของสาวไทยผู้ครอบครอง โดยแต่ละยุคสมัยได้มีวิวัฒนาการการออกแบบที่สวยงามต่างกันไป ตั้งแต่ยุคนางสาวสยามต่อมาเป็นนางสาวไทย จนถึงปัจจุบันในยุค ที่ 6 ซึ่งสนับสนุนโดยสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ และกำลังค้นหาผู้ครอบครองมงกุฏคนใหม่ คนที่ 45 ภายใต้แนวคิด "ทอแสงงามแห่งจิตใจ" ในวันที่ 28 ตุลาคมนี้ ณ โรงละครอักษรฯ และชมการถ่ายทอดผ่านโมเดิร์นไนน์ทีวี ในเวลา 22.15 น. ของคืนวันเดียวกัน

การประกวดนางสาวไทย แบ่งจนถึงปัจจุบันได้ทั้งสิ้น 6 ยุค การออกแบบมงกุฏมีความแตกต่างกันไป ยุคที่ 1 พ.ศ. 2477 - พ.ศ. 2483 มงกุฏทำจากผ้าปัก เป็นผ้ากำมะหยี่ ปักด้วยดิ้นเงินดิ้นทองเป็นลวดลายไทยต่างๆ เช่น ลายกนก ลายประจำยาม ประดับเพชรหัตถ์ระยิบระยับ ออกแบบจัดทำโดยกรมศิลปากร เป็นแบบแผนของการสรรสร้างมงกุฏนางสาวสยาม-นางสาวไทยในยุคบุกเบิก โดยในปี 2482 จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้ใช้คำว่า "ไทย" แทนคำว่า "สยาม" การประกวดนางสาวสยามจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น นางสาวไทยตั้งแต่นั้นมา และเป็นปีแรกที่กำเนิดสายสะพายนางสาวไทยด้วย จากนั้นในปี พ.ศ.2484 ประเทศไทยอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงไม่มีการประกวดและใช้เวลาฟื้นฟูบ้านเมืองเป็นระยะเวลาหลายปี จนกระทั่ง ยุคที่ 2 พ.ศ. 2491 - 2497 รัฐบาลไดสนับสนุนให้จัดการประกวดนางสาวไทยขึ้นอีกครั้งตั้งแต่ปี พ.ศ.2491 เป็นต้นมา เว้นไปหนึ่งปีคือ พ.ศ.2492 ซึ่งมีเพียงงานฉลองรัฐธรรมนูญเท่านั้น โดยสมัยนั้นมงกุฏยังทำจากผ้าปัก แต่มีการใช้เข็มกลัด และแหวนเพชร นำมาเสียบตกแต่ง จวบจนในปี พ.ศ.2497 เป็นปีสุดท้ายที่รัฐบาลมีบทบาทจัดการประกวด งานฉลองรัฐธรรมนูญได้ถูกยกเลิกไป เนื่องจากเหตุผลทางการเมือง การประกวดนางสาวไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานฉลองรัฐธรรมนูญจึงไม่ได้จัดขึ้นด้วย แต่ระหว่างนั้นก็ยังมีมีการประกวดสาวงามอื่นๆ เวทีระดับท้องถิ่น และในโอกาสพิเศษเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ.2503 สมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒิมหาวิทยาลัยฯ ได้ทดลองจัดการประกวด "นางงามวิชาวุฒ" ขึ้น และริเริ่มให้เกิดประกวดนางสาวไทยขึ้นอีกครั้งใน ยุคที่ 3 พ.ศ. 2507 - 2515 ยกเว้นปี พ.ศ.2513 ไม่มีการประกวด ยุคนี้เป็นยุคแห่งการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ตำแหน่งนางสาวไทยเป็นสื่อเผยแพร่ชื่อเสียง และการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งมงกุฏที่ใช้ได้เปลี่ยนจากมงกุฏผ้าปักมาเป็นมงกุฏเพชรเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นแบบเทียรา (Tiara) คลายที่คาดผมมีลวดลายเป็นกระจัง ประดับเพชรเพรวาวอยู่ด้านหน้า ส่วนด้านหลังเป็นก้านเล็กบางเบา ซึ่งออกแบบโดยสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒิมหาวิทยาลัยฯ มงกุฏชิ้นแรกนั้นตัวเรือนทำด้วยเงิน ประดับด้วยเพชรเม็ดเล็ก ๆ กว่า 200 เม็ด โดยนางสาวไทยที่ได้ครอบครองเพชรคนแรก คือ อาภัสรา หงสกุล และเป็นนางงามจักรวาลคนแรกของไทย

จนมาในปี พ.ศ.2509 ได้มีการออกแบบมงกุฏใหม่ โดยมีมือของสถาปนิกหนุ่มใหญ่ บุรินทร์ วงศ์สงวน ที่ปัจจุบันก็ยังฝากผลงานออกแบบมงกุฏจนถึงปีล่าสุด ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า "ในปี พ.ศ.2509 ผมได้ออกแบบมงกุฏนางสาวไทยเป็นปีแรก โดยยึดตามแบบก่อนหน้า คือ แบบเทียรา แต่ด้านหน้าจะดูใหญ่กว่าเสียหน่อย จนมาเปลี่ยนเป็นรูปแบบคราวน์ คือ ครอบรอบศีรษะ ในปี พ.ศ.2511 ของแสงเดือน แมนวงส์ และ พ.ศ. 2512 ของ วารุณี แสงศิรินาวิณ ต่อมาในปี พ.ศ.2514 มงกุฏของ นิภาภัทร สุดศิริ เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ เนื่องจากมงกุฏแบบคราวน์แท้ๆ เมื่อ 2 ปีก่อนหน้านั้นมีน้ำหนักมาก จึงได้ประยุกต์มงกุฏแบบคราวน์นี้ใหม่ โดยยังคงความสูงที่ตรงกลางด้านหน้า แต่ค่อยๆ ลดระดับจากด้านข้างลงมาถึงด้านหลัง เพื่อให้น้ำหนักเบาลง ผมคิดว่ามงกุฏเป็นสิ่งสำคัญอยู่ตรงนางงาม เป็นสัญลักษณ์และเสริมให้ดูสวยสง่า จึงต้องทำให้สวยงามและสะดวกสบายผู้ใส่ด้วย และนับจากนั้นก็ยังคงใช้รูปแบบคราวน์ ที่ลดหลั่นไปด้านหลังแบบนี้ จวบจนปัจจุบัน" บุรินทร์กล่าว

จนกระทั่ง ในปี พ.ศ.2516 เกิดเหตุการณ์ไม่สงบในเดือนตุลาคม จึงได้ระงับการประกวดไปจนถึง พ.ศ. 2526 และได้รื้อฟื้นการจัดประกวดนางสาวไทยขึ้นอีกครั้ง เพื่อคัดเลือกตัวแทนไปประกวดนางงามจักรวาลใน ยุคที่ 4 พ.ศ.2527- พ.ศ.2542

ยกเว้นปี 2539 ไม่มีการจัดประกวด เนื่องจากมีงานพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งในยุคนี้สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ได้เขามาร่วมจัดการประกวด มงกุฎของบุรินทร์ วงศ์สงวน ยังคงได้รับความนิยม ที่โดดเด่น ได้แก่ มงกุฎของภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ในปี พ.ศ.2531 ซึ่งเห็นได้ชัดจนถึงมงกุฎที่เป็นแบบคราวน์ และลดหลั่นไปด้านหลัง หรือมงกุฎของ ยลดา ร่องหานาม นางสาวไทยในปี 2532 เป็นชิ้นที่กล่าวขานกันว่าสวยที่สุด ซึ่งปีต่อมา ก็ยังเพิ่มเติมด้วยไอเดียใหม่ๆ เรื่อยมา ให้ออกทันสมัย เช่น มงกุฎของ ภัสราภรณ์ ชัยมงคล นางสาวไทยปี พ.ศ.2533 ดูสวยแหวกแนว ด้วยรูปเสนดาวกระจาย ไม่มีลายกนก แต่เป็นลายสมัยใหม่เข้ามาประกอบกัน หรือ มงกุฎของ จิระประภา เสวตน์นันทน์ นางสาวไทยปี พ.ศ.2534 ก็นับว่าเป็นแบบเพอร์เฟกต์ ฟอรัม ที่สุด มีการใช้เพชรสีน้ำเงินสีของของวชิราวุธมาตกแต่ง เป็นมงกุฎที่ได้มาตรฐานของยุค ต่อมาในยุคที่ 5 พ.ศ.2543 - พ.ศ.2550 ยกเว้นปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นยุคที่สถานีโทรทัศน์ไอทีวีได้เขามาร่วมจัดการประกวด มงกุฎยุคนี้ยังเป็นแบบคราวน์ มีการปรับดีไซน์เล็ก ๆ น้อย ๆ คือลดทอนลายไปในแต่ละปี ในแต่ละปี เช่น มงกุฎของ ปณิตดา วงศ์ผู้ดี นางสาวไทยปี พ.ศ. 2543 มีลดทอนที่อ่อนช้อย ละเอียด คล้ายกับเก้าอี้ไม้เลื้อย ต่อมาในปี 2544 มงกุฎของ สุจิตรา อรุณพิพัฒน์ ได้พัฒนาต่อมาจากปีก่อน เพิ่มเพชรล้อมพวยสีน้ำเงิน บนปลายมงกุฎ ร่วมกับลดทอนกระจัง มีความโดดเด่นและลงตัวที่สุด จนกลายเป็นต้นแบบของมงกุฎในยุคนี้

ซึ่งในบางปีจะมีการปรับเปลี่ยนสีของอัญมณีที่ประดับบนหัวมงกุฎไปตามโอกาสพิเศษ เพื่อเป็นที่ระลึกในแต่ละปี เช่น มงกุฎของ สิรินทรยา สัตยาศัย นางสาวไทยปี พ.ศ.2547 เป็นสีฟ้าอ่อนเนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลอง ครบ 72 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ส่วนมงกุฎของ ลลนา กองธรรนินทร นางสาวไทยปี พ.ศ. 2549 เป็นสีเหลือง เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น

ยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป เป็นยุคที่ อสมท หรือ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ เข้ามาร่วมจัดการประกวด โดยมงกุฎของ พรรณประภา ยงค์ตระกูล นางสาวไทยปี พ.ศ.2551 ยังคงเป็นแบบคราวน์ ซึ่งโดดเด่นได้จากมงกุฎของ วาฤทธิ์ แสงศิรินาวิน นางสาวไทยปี พ.ศ.2512 ซึ่งเป็นมงกุฎลักษณะแบบคราวน์สวมครอบบนศีรษะ ผสมผสานกับมงกุฎของ สุจิตรา อรุณพิพัฒน์ นางสาวไทยปี พ.ศ.2544 ที่มีพู่ลมสวย ผสานกับรูปกลีบบัว โดดเด่นที่จีเพชรทรงหยดน้ำห้อยที่ยอดมงกุฎ เมื่อมีการเคลื่อนไหวเพชรทรงหยดน้ำจะสร้างมิติ เปล่งประกายระยิบระยับ เจกเซนประกายงามแห่งปัญญา ซึ่งเป็นคอนเซ็ปต์ของการประกวดปีที่แล้ว

สำหรับมงกุฎนางสาวไทยปี พ.ศ.2552 นี้ ยังคงกลืนอายุที่คล้ายคลึงกับปี 2551 เนื่องจากให้เกิดความสอดคล้อง ต่อเนื่อง และต้องการยึดเป็นต้นแบบเพื่อใช้สำหรับนางสาวไทยยุคใหม่ ที่ออกอากาศทางโมเดิร์นไนน์ ต่อไปในทุกๆ ปี การออกแบบผสมผสานจากแบบมงกุฎที่เป็นผลงานในอดีตของบุรินทร์ วงศ์สงวน ซึ่งยังคงรูปแบบคราวน์เอาไว้ ด้านหน้าเห็นเป็นยอดมงกุฎที่ลดหลั่นกันไป 3 ยอด ตัวเรือนทำด้วยเงินชุบทองคำขาว ประดับด้วยเพชรและมุกกว่า 1,000 เม็ด ส่องแสงระยิบระยับ มีตราเพชรราช ลงยาสีน้ำเงิน อันเป็นสีประจำสมาคมนักเรียนเกวชิวราวุธวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ล้อมด้วยเพชรเพิ่มความโดดเด่นตระการตา ส่วนตรงฐานมีลักษณะคล้ายกลีบบัว ซึ่งเป็นดอกไม้ที่สื่อถึงความบริสุทธิ์ และสง่างาม ประดับด้วยไพลิน รอบตัวมงกุฎ มีความสวยงามอย่างลงตัว โดยใช้เวลาทำประมาณ 3 เดือน

มงกุฎอันสง่างาม รุ่งวัลสูงสุดแห่งเวทีนางสาวไทย กำลังรอสาวงามผู้เพียบพร้อมด้วย ความรู้ ความสามารถ จิตใจที่งดงาม มาตรฐานครอง... รวมลุน เป็นกำลังใจ ให้พวกเธอได้ในรอบตัดสิน วันที่ 28 ตุลาคม 2552 ณ โรงละครอักษรรา ถนนรางน้ำ ซึ่งจะมีการถ่ายทอดทางโมเดิร์นไนน์ ทีวี ในเวลา 22.15 น. ของคืนเดียวกัน